

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Mesečna cena za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 22. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 20. aprila 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 47.

Važno zborovanje trgovcev z vinom.

Dne 19. aprila t. l. so se na povabilo Gremija trgovcev v Ljubljani zbrali v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani vsi uglednejši trgovci z vinom iz ljubljanske oblasti, da zavzamejo svoje stališče glede pobiranja trošarine na vino z ozirom na določila novega zakona o državnih trošarinah. Na zborovanju je ravnatelj mestnega dohodarstvenega urada v Ljubljani g. Zupan poročal o prizadevanjih deputacije vinskih trgovcev v Beogradu, da se to vprašanje zadovoljivo uredi. G. Zupan se je namreč te deputacije udeležil kot zastopnik mestne občine ljubljanske, ki je sporedno interesentinja glede tega vprašanja. Za njim je pojasnil položaj vinske trgovine s stališča novega trošarinskega zakona zbornični konzulent g. Žagar. Po svojih izvajanjih je izčrpno navajal prizadevanje Zbornice, da se trošarinsko vprašanje zadovoljivo uredi. Poročal je nadalje o zbornični intervenciji glede trošarine na vino pri finančnem direktorju g. dr. Povaleju in navajal težke posledice, ki jih bo imel novi trošarinski zakon za trgovce, pa tudi za gostilničarje, ki izgube dosedanje ugodnost založnih kletij. Na koncu svojih izvajanj je v predhodnem sporazumu z nekaterimi interesi predlagal sledečo resolucijo:

»Trgovci z vinom iz ljubljanske oblasti, zbrani dne 19. aprila 1929 v Ljubljani, jemljejo proširjenje trošarine na vino na celo državo z zadovoljenjem na znanje, morajo pa opozoriti, da so se ravno s tem zakonom predpisi o trošarini na vino tako poostri, odnosno se tako tolmačijo, da so trgovci za varstvo svojih eksistenčnih pogojev nujno primorani prositi, da se poostreitev zakona vsaj v pravilniku po možnosti omili. Situacija, ki je nastala z izdajo zakona in popisom zalog, je povsem nejasna. Besedilo zakona, ki ureja zapadlost trošarine na vino, dopušča različno tolmačenje. Odredbe, da se trošarina na vino plačuje ob puščanju vina v promet in konsum, se nikakor ne sme tolmačiti tako, da zapade trošarina ob prevzemu vina od vinogradnika. S takim tolmačenjem, ki je po našem mnenju napačno, bi bili interesi vinske trgovine občutno prizadeti. Trgovina z vinom je bila do sedaj tako urejena, da ni računala s plačilom trošarine. Podvržena je bila izčrpnim kontrolam, ki je spremljala vino od vinogradnika do konsumenta. Spričo te kontrole, ki je popolnoma izpolnjevala svoj namen, za zavarovanje interesov finančne uprave nikakor ni potrebno, da se naveže davkovno dejanje že na prevzem vina od vinogradnikov in s tem nalaga trgovini z vinom breme, katero brez občutne škode ne more vzeti na sebe. Plačilo trošarine bi zahtevalo občutno povišanje obratne glavnice, katero pretežni večini vinskih trgovcev pri sedanjih notoričnih napetostih na kreditnem trgu ne bo mogoče povišati, ampak bi morali skriti svoje obtežbe, če ne celo opustiti, ker se z omejitvijo nesorazmerno zmanjša tudi rentabilnost obratovanja.

Trgovci z vinom iz ljubljanske oblasti vsled tega nujno prosijo, da se na podlagi novega zakona pobiranje trošarine na vino v pravilniku še nadalje tako uredi, da se bo pobirala ob prehodu vina v neposredni konsum

ali v prodajo na drobno. Vino pride šele ob tem prehodu v promet in konsum. Za zapadlost trošarine za vino po zakonu ne zadostuje samo prehod v promet, ampak sočasno tudi v potrošnjo, ker se more le od potrošnje, ne pa od prometa pobirati trošarina. Vino pride v konsum šele ob prevzemu za nadrobno prodajo ali za neposredni konsum. Vsled tega je brez dvoma dana zakonita možnost, da se naši upravičeni želji v polnem obsegu ugodijo.

Pravilniku se je nadalje prepustila ureditev pobiranja trošarine na mošt in upoštevanje usuškov pri vinu. Da se omogoči nakup mošta, je že v interesu vinogradnikov, ki stremijo za tem, da svoj pridelek takoj vnovčijo, čim dobi prometno sposobnost, prosimo, da se v pravilniku dovoli pri moštu za kalo in drože 10% odpis, pri vinu pa za usušek 3% odpis od prometa brez drož. Ti odpisi so potrebni, ako se noče že itak visoko povišane trošarine še bolj zvišati.

Vinska trgovina je za našo vinsko

produkcijo, katero se povsod neguje in podpira, jako važen faktor. Dolžni oziramo na produkcijo nujno velejamo, da se že itak težki eksistenčni pogoji za trgovino ne poostre in da se blagohotno upoštevajo razne upravičene želje.

O resoluciji se je razvila živahna debata, v kateri so posamezni trgovci pojasnjevali svoje težave in utemeljevali nujno potrebo, da se ohrani dosednji način pobiranja trošarine na vino. Pri glasovanju je bila resolucija soglasno sprejeta.

Po sprejemu resolucije se je na predlog g. Mejača ml. iz Komende govorilo o potrebi, da si ustvarijo trgovci z vinom za zaščito svojih specialnih interesov posebno organizacijo.

Njegovo zamisel so navzoči živahno odobraval kot skrajno potrebno in so se dogovorili, da se ustanovitev organizacije čim bolj pospeši. Pripravljalna dela za ustanovitev organizacije so poverili gremijskemu tajniku g. Šmucu.

Reorganizacija ministrstev.

Ministrstvu pravde je bila v zmislu sklepa ministrskega sveta poverjena naloga, da sestavi uredbo o novem ustroju ministrstev. Minister pravde je osnutek uredbe že izdelal in ga je 18. t. m. predložil ministrskemu predsedniku, ki je uredbo podpisal. Uredba bo objavljena že danes v »Službenih Novinah« in vsebuje v glavnem naslednja določila:

V zmislu zakona o vrhovni državni upravi bo znižano število oddelkov in odsekov v vseh resorih tako, da bo na eni strani povečana kompetenca poedinih oddelkov in s tem zasigurana večja ekspanzivnost, na drugi strani pa izvedena taka organizacija, da bo šlo izvrševanje poslov skladno z vsemi oddelki in resori. Znižanje oddelkov narekuje ne samo olajšanje administracije, marveč tudi dejstvo, da so bili razni oddelki v posameznih resorih osnovani docela po strankarskih vidikih zgolj zato, da se je moglo ustvarjati položaje in nameščati partizansko uradništvo. Po novi organizaciji bo ostalo samo toliko oddelkov, kolikor jih je neobhodno potrebno za uspešno izvrševanje resornih poslov. Pri tem pa se bo uveljavilo načelo, da uradniki po novi organizaciji ne smejo izgubiti niti ranga niti svojih dosedanjih prejemkov ne glede na to, ali bodo ostali na svojih dosedanjih mestih ali pa bodo premeščeni na druge položaje. Vse generalne direktorije bodo ukinjene. Dosedanji generalni direktorji in direktorji postanejo načelniki oddelkov in šefi odsekov, odnosno referenti, ki bodo razdeljeni v tri skupine.

V katerih ministrstvih bodo imenovani pomočniki ministrov, še ni določeno. V vsakem ministrstvu bodo v glavnem osnovani trije glavni oddelki in to splošni odtelk, administrativni odtelk in pravni odtelk, za posamezne stroke pa bodo osnovani odseki. Končno bo z novo uredbo predvidena sistemizacija uradništva, ki pa jo bodo v podrobnosti določili resorni ministri. Istočasno bo točno določena kvalifikacija za posamezne položaje in delokrog posameznih oddelkov, odsekov, načelnikov in referentov.

Trgovinski minister g. dr. Mazuranič je pri reorganizaciji vztrajal na tem, da postane trgovinsko ministrstvo vodilno ministrstvo za vso gospodarsko politiko. Dosedaj naša trgovinska po-

litika ni bila enotno urejena. Inicijativa je izhajala iz najrazličnejših ministrstev, zlasti od finančnega, znanjega, kmetijskega in celo socialnega ministrstva. Vsako izmed teh ministrstev je imelo svoje tendence in zato ni moglo naravno priti v najvažnejši trgovskopolitični vprašanji do enotnega mišljenja. Finančno ministrstvo je imelo odločilen vpliv na razvoj našega gospodarstva. Naravno, da se je moralo pri tem ozirati v glavnem samo na fiskalne interese.

Po novi uredbi bo imelo ministrstvo trgovine in industrije 3 oddelke in sicer: 1. splošni, 2. trgovinski, 3. industrijsko-obrtni. Razen tega bo spadala v resort tega ministrstva tudi Državna hipotekarna banka, uprava zaščite industrijske svojine, osrednja uprava za mere in dragocene kovine, državni zavodi za pospeševanje industrije in obrti. V pristojnost za industrijo in obrt spada tudi grajenje in nadziranje enih privatnih industrijskih železniških prog, ki niso namenjene privatnemu prometu in niso v zvezi z drugimi privatnimi programi, ki služijo javnemu prometu.

Važno je tudi, da se ministrstvo za socialno politiko združi z ministrstvom narodnega zdravja, s čemer se bo državna uprava rešila velikega nepotrebnega balasta. Preurejeno ministrstvo za socialno politiko in narodnega zdravja se deli v tri oddelke: 1. splošni odtelk, 2. odtelk za socialno skrbstvo, 3. sanitetni odtelk.

Prepričani smo, da bodo pozdravili ta novi ukrep naše vlade vsi z zadovoljenjem, ker bo reorganizacija brez dvoma pripomogla k skorajšnji sanaciji naše uprave.

NE NASEDAJTE INOZEMSKIM TRGOVSKIM POTNIKOM!

Znana tvrdka E. Schipper, tovarna perila na Dunaju, pošilja po daljšem presledku zopet v naše kraje svojega zastopnika, ki obiskuje privatne stranke v svrhu nabiranja naročil. Srečki gremij trgovcev v Celju nujno in resno opozarja vso javnost, da je trgovskim inozemskim potnikom brezizjemno prepovedano posecati privatne stranke. V njih lastnem interesu so naprošeni, da zastopnika gornje tvrdke takoj ovadijo najbližji varnostni oblasti kakor hitro ugotovijo konkretni slučaj prestopka pri nas veljavne prepovedi nabiranja naročil pri zasebnih strankah!

Poravnava medsebojnih obveznosti med državljani češkoslovaške republike in naše kraljevine v prejšnjih avstro-ogrskih kronah.

Vprašanje, v kaki valuti in v kakem razmerju naj se poravnajo medsebojne terjatve, ki so nastale do konca vojne dobe v avstrijsko-ogrskih kronah med državljani češkoslovaške republike in naše kraljevine, se vleče že skoro celo desetletje. Pokojni minister g. dr. Rybář se je za vprašanje, ki je tudi za gospodarske interese v Sloveniji važno, živo zanimal, a mu žal ni bilo mogoče, da ga uredi. Po njegovi prerani smrti je zašlo to vprašanje iz dnevnega reda, v jeseni leta 1928, se je pa zopet načelo in se za definitivno rešitev vodijo med Češkoslovaško in našo kraljevino zopet pogajanja, katera vodi za nas član pariške reparacijske komisije g. dr. Miroslav Ploj.

V kakem štadiju so sedaj medsebojna pogajanja oficijelno sicer ni znano, pač pa kaže sporazum, kateri se je predhodno sklenil že dne 29. septembra 1928 in vzakoni dne 26. februarja t. l., medsebojno po ratificiral dne 11. aprila t. l., da pogajanja ugodno potekajo.

Po tem sporazumu je zabranjeno na področju obeh držav sodno izterjavanje terjatev in dolgov, ki so nastali v prejšnjih avstro-ogrskih kronah iz kateregakoli naslova pred 26. februarjem 1919 odnosno, ki temelje na pogodbah ali drugih pravnih aktih iz časa pred tem datumom, sklenjenim med fizičnimi ali pravnimi osebam privatnega ali javnega prava, ki so na dan 26. februarja 1919 imela svoje bivališče (sedež) ena na področju češkoslovaške republike, a druga na področju naše kraljevine, v kolikor je sporno, v kateri valuti naj se poravnajo te terjatve in dolgi.

Sodno postopanje se mora z uveljavljenjem sporazuma službeno ustaviti.

Prisilna eksekutivna sredstva in začasne odredbe (zavarovanje) niso dopustne, ako se tičejo gori omenjenih obveznosti. — Dopustna je le ugotovitev, da je terjatev ali dolg nastal v prejšnjih avstro-ogrskih kronah in da pravno obstoji v tej valuti, odnosno, da se ugotovi iznos teh obveznosti.

Čas za katerega se odloži sodno izterjavanje, se ne računi v rok zastaravanja, v roke, določene za vlaganje tožb in v druge roke, katerih zamuda bi mogla temeljem zakona pravno prejudicirati prizadete stranke.

Za terjatve in dolge podružnic kreditnih zavodov ali zavarovalnic je merodajen njihov sedež in ne sedež glavne ustanove.

Obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih poslov (police) ali drugih aktov (poslov) glavnih ustanov zavarovalnih podjetij, se ne more smatrati za obveznosti podružnic teh podjetij, razen v koliko to ne izhaja na nedvoumen način iz vsebine polic in aktov, ali iz drugih pismenih pogodb, sklenjenih med prizadetimi strankami. Vendar pa se ta odredba ne nanaša na pravne odnose, obstoječe med podružnicami na eni in glavnimi ustanovami na drugi strani.

Zakon, odnosno sporazum stopi iz veljave dne 15. junija 1929, ako bi se konvencija, ki bo definitivno urenila navedeno vprašanje, preje ne vzakoni.

ANKETA GLEDE VPRAŠANJA NOTRANJE KOLONIZACIJE.

Število naših izseljencev raste z dneva v dan. Podatki, ki jih objavlja mesečno izseljeniški komisariat v Zagrebu, so porazni zlasti za naš maloštevilni narod, ker so izseljenci v pravem zmislu besede, to je oni, ki se izselijo v čez-oceanske države, za naš narod več ali manj izgubljeni. Poročila o številu slovenskih izseljencev iz Julijske Benečije so še bolj neugodna. Zato je neobhodno potrebno, da merodajni faktorji vzamejo ta problem v resen pretres. Ali predstavlja Amerika res edino možnost ugodne rešitve tega vprašanja? Ali ne bi morali poslati naša Srbijska in svojimi preostanili rodovitnimi pokrajinami obljubljenega dela za mnoge naše ljudi, ki iščejo boljši srčec v Ameriki? S teh problemov se je pečala anketa, ki se je vršila v prostorih ljubljanske samouprave dne 18. t. m.

Pod predsedstvom g. dr. Breclja so se ankete udeležili gg.: podpredsednik Zbornice TOI g. Ivan Ogrin, generalni tajnik g. dr. Fran Windischer in tajnik dr. Ivan Pless, nadalje v imenu Izseljeniškega urada ravnatelj g. Fink in Zorn, v imenu Slovenske straže g. Doktorič, Borzo dela pa je zastopal g. Žužek. Zastopana je bila tudi mariborska samouprava po g. Zorkiču. Po poročilu g. Zorna, ki je v glavnem navajal akcije, ki bi jih bilo podvzeti za pospeševanje notranje kolonizacije, se je razvila debata in se je oglašil prvi k besedi zbornični podpredsednik g. Ogrin, ki je govoril o akcijah zbornice za obrtno pospeševanje, ki naj omogočijo, da vzgojimo tudi dobre obrtniške pionirje za naše južne pokrajine. Za njim je izčrpno govoril o tem vprašanju zbornični generalni tajnik g. dr. Fran Windischer. Dočim se je v ekspezu govorilo v glavnem o možnostih kolonizacije z agrarnim elementom, je g. dr. Windischer v svojih zanimivih izjavah poudaril važnost načina kolonizacije z obrtniškim in trgovskim elementom, ki je mobilnejši. Dal je o tem vprašanju prav lepo in zanimivo sliko ter so njegovim obširnimi izjavam sledili vsi z velikim interesom. Govorili so na to še g. Žužek, Doktorič i. dr. Anketa je bila samo informativnega značaja.

Kvalitetna znamka



Zahtevajte povsod!

POBIRANJE KALDRMINE NA RAZNO BLAGO V ENEM ZAVOJU.

Minister za finance je z razpisom C br. 15.666 z dne 12. aprila t. l. glede pobiranja kaldrmine odredil sledeče: Ako dospe v enem zavoju, ki ni težji nego 100 kg, več vrst blaga, se pobere za vse blago enotna kaldrmina in sicer v izmeri, ki odpada na blago, za katero se pobira najvišja carina. Ako pa je zavoj z različnim blagom težji nego 100 kg, se pobere na vsako vrsto blaga kaldrmina v izmeri, ki je za to vrsto določena. Teža zavoj se v tem primeru priračuni teži blaga, katerega je največ v zavoju, ako bi pa bila teža enaka, se pobere kaldrmina po višji teži. — Kaldrmina se vedno pobira na bruto težo brez oziroma, ali se pri dotičnem blagu ob pobiranju carine odbije tara ali ne, kakor je to v členu 3., točka 2. kaldrminske uredbe izrecno določeno.

BELGIJSKI IN DALMATINSKI CEMENT.

Skupina belgijskih finančnikov name-rava ustanoviti v Sućurcu v Dalmaciji cementno tovarno, ki naj po kapaciteti daleko prekaša ono v Splitu. Tovarna bi razpolagala s štirimi velikimi rotacijskimi pečmi najnovejšega sistema. Napravne stroške računijo na 100 milijonov Din. Vršijo se pogajanja z zastopniki občine Sućurac glede nakupa potrebnega sveta.

Občni zbor gremija trgovcev v Brežicah.

V torek, dne 9. t. m. se je vršil v Brežicah občni zbor tamošnjega gremija, ki so ga v lepem številu posetili gremijalni člani. Zborovanje je otvoril in vodil dolgoletni neumorni gremijalni načelnik g. Anton Umek. Podal je izčrpno poslovno poročilo, iz katerega je razvidno, da je gremijalno načelstvo posvetilo skrbno pažno vsem pe-rečim trgovskim vprašanjem in skušalo po svojih močeh v težkih prilikah lajšati bremena, ki tarejo naše trgovstvo. Gremij je posvetil temeljito pozornost pravnim davčnim napovedim glede nove zgradarine in pridobnine, dalje pravilni ureditvi vprašanja odpiranja in zapiranja trgovin, ohranitvi točilnih pravic, deerarizaciji pošt, odpravi pomanjkanja vagonov, znižanju ležarinskih pristojbin in podajal mnenja tudi o vseh novih zakonskih osnutkih, ki so velikega pomena za naše gospodarsko življenje. V statističnem pogledu je g. načelnik omenil, da šteje gremij 197 članov, od katerih odpade na brežiški okraj 125, na sevniški pa 72. Pomočnikov je prijavljenih 32, pomočnic pa 16. Vajencev je vpisanih 52, vajenk 20. Gremijalno načelstvo je imelo v preteklem poslovnem letu 7 sej, na katerih je obravnavalo razna aktualna trgovska

vprašanja, tajništvo pa je rešilo 300 dopisov in vlog na razne oblasti in gospodarske korporacije v zaščito svojega članstva.

Po poročilu g. načelnika je tajnik Zveze gremijev g. Podgoršek obširno poročal o raznih aktualnih trgovskih vprašanjih in o delovanju Zveze. Nato je bil odobren računski zaključek za preteklo leto in sprejet proračun za novo leto, ki priča, da so gremijalne finance v najlepšem redu.

Pri slučajnostih se je razvila še živahna debata glede največjih nadlog našega trgovstva, to je krošnjarstva in nezakonitega poslovanja raznih konsumov, pa je bilo sklenjeno, da bo gremijalno načelstvo v složenem delu z nadrejenimi gospodarskimi organizacijami storilo vse, da se odpravijo številni izrodki krošnjarjev in konsumov. Končno se je oglašil k besedi še gremijalni odbornik g. Frece iz Bizeljskega, ki že nad 40 let stoji v prvih vrstah neumornih borcev za napredek našega trgovstva, in v lepih besedah pozval trgovstvo, da se z večjo vnemo in brigo oklene svojih stanskih organizacij in v teh težkih prilikah vsepovsod solidarno nastopa za pospeševanje bitnih trgovskih interesov.

Ameriška avtomobilna industrija in evropski trg.

Transakcije velekoncerna General Motors v zadnjem času in priprave Forda za močno intenziviranje avtomobilne trgovine v Evropi nam pravijo, da se bo začel v evropski avtomobilni industriji boj za cene. Ford se pogaja na Ogrskem in Poljskem, dalje tudi v Nemčiji glede zgradbe novih tovarn in prevzema starih podjetij; ima že lastne tovarne v Angliji, Severni Evropi in v Turčiji. General Motors hoče dosegati cilj na hitrejši način, potem glavnih transakcij, in so si izvolili Opelovo tovarno v Rüsselsheimu za izhodišče svoje evropske kupčije. Dalje se pogajajo s Citroënom in tudi z drugimi podjetji.

Glede udeležbe General Motors pri Opelovem podjetju krožijo različne verzije. Domnevajo, da je prešlo v last ameriške družbe ca 75% Opelove glavnice, ki znaša 60 milijonov mark. Da imajo Amerikanci večino delnic v rokah, se vidi že iz sestave upravnega sveta. Dva ravnatelja sta v podjetju ter trije nemški odborniki in pet ameriških. Opel ni mogel dobiti zadosti glavnice, za obratovanje potrebne, in mu ni preostalo drugega kot naslonitev na inozemski koncern, ki je na denarju tako bogat. V Nemčiji se bo pričel seveda še hujši boj za trg kot doslej; in mnoge tovarne, ki se morajo že sedaj boriti z velikimi težkočami, bodo morale obratovanje skrečiti ali pa sploh ustaviti, ker proti premočnemu sedanjemu Opelovemu podjetju ne bodo mogle konkurirati. Že danes dobavljajo namreč Opelove tovarne 45 odstotkov vse nemške avtomobilne produkcije.

Nekateri so zelo proti temu, da prehaja nemška industrija v tuje roke. Zlasti podjetniški dobički bodo šli večinoma v inozemstvo. Je pa treba upoštevati tudi še druge momente. Če se bo uresničil načrt, da bo postalo Opelovo podjetje opiralnišče za kontinentalno prodajo družbe General Motors, bo imelo nemško gospodarstvo velike ugodnosti: z večjim avto-eksportom bi se dvignile namreč tudi industrije, kar bi imelo pač vpliv na trgovsko bilanco.

Doslej je šlo pri vpadanju tuje glavnice za podjetja, ki so potrebovala sanacije. Sedaj posega inozemski kapital tudi po rentabilnejših podjetjih in jih napravlja odvisne. S tem stopa Nemčija v novo fazo gospodarskega razvoja, namreč v fazo rastoče glavnice udeležbe inozemstva, kar je slednjič tudi posledica reparacijskega načrta.

Tudi ekspanzija General Motors ni čisto prostovoljna, temveč bolj prisiljena. Videli so, da ameriški trg sam ne zadostuje za prevzem vedno rastoče produkcije in da se je treba obrniti na evropske trge. General Motors

so se tembolj odločili za to, ker tudi Ford sili v evropsko kupčijo in si je priboril že močno pozicijo.

Produksijski načrt Opelovega podjetja se bo omejil tudi v bodoče izključno le na fabrikacijo znanih malih voz. Nastane vprašanje, kaj bo z ostalo nemško avtomobilno industrijo. Prihajajo najrazličnejši nasveti. Na primer, naj se vsa ostala podjetja združijo v močno fronto proti General Motors, da bodo sploh mogla eksistirati.

Seveda se bodo pokazale posledice tudi drugod, ne samo v Nemčiji. Celov v Anglijo so se Amerikanci vrinili in imajo tudi uspeh, že zato, ker zaposlujejo domače delovne moči. V Franciji v začetku ni šlo; francoska avtomobilna industrija je sama zelo razvita, in ščiti jo na domačem trgu močna zaščitna carina. Pa so poskusili Amerikanci na drug način s finančno udeležbo pri Citroënu, čeprav zaenkrat še dementirajo, in bomo kmalu videli, če bodo uspeli. V Italiji imajo Amerikanci kontrolo čez edino v resnici veliko podjetje, čez Fiat. Itd. Da mislijo tudi na kontrolo drugih podjetij, pišemo večkrat; na primer na udeležbo pri tvrdki Steyr.

Iz naših organizacij.

XXVIII. redni občni zbor »Trgovskega društva Merkur za Slovenijo v Ljubljani« se bo vršil v ponedeljek dne 29. t. m. ob pol 20. uri v posvetovalnici Zbornice TOI, Ljubljana, Beethovnova ulica 10. Dnevni red: Nagovor predsednika, poročilo tajnika, blagajnika in preglednikov računov. Volitve odbora. Določitev ustanovnine, članarine in pristopnine za leto 1929. Samostojni predlogi in raznoterosti. — Samostojne predloge je naznaniti 5 dni pred obnim zborom pisмено društvenemu predsedstvu. — Odbor Trgovskega društva Merkur za Slovenijo v Ljubljani.

Ponudbe in povpraševanja.

St. Dj. Tanasković, Bogdanović i komp., kolonijalno-bakalska radnja, Knez Mihajlova ul. br. 48, Beograd, želi stopiti v stik s tukajšnjimi trgovskimi, ki trgujejo z gobami.

Trivo N. Vujović, trgovačka agencija za drva, Beograd, Dure Daničiča 9/I., se zanima za manjša lesna podjetja (žage) v Sloveniji, ki gravitirajo k Savi in ki bi mogla na splavih odpošiljati drva v Beograd.

Allred Paul Österreicher, Wien I., Bösendorferstrasse 2, želi stopiti v stik s tukajšnjimi trgovskimi, ki se pečajo z uvozom drog, dišav in kemi-kalij, kakor tudi z onimi, ki se pečajo z izvozom zdravnih zelišč.

PO SVETU.

Pridelevalci tobaka morejo dobiti posojilo po proračunu za l. 1929/30.

Dela za zgradbo železnice Beograd—Kotor oziroma Beograd—Split se prične te dni.

V Novem Sadu bodo ustanovili z glavnico 3 milj. dinarjev tovarno kablov. Glavnica obstoji iz 3000 delnic po 1000 dinarjev.

Z gradbo avtomobilnih cest bo pričela menda tudi Jugoslavija. Spričo razvijajočega se avtomobilnega prometa je pač že skrajni čas za to.

Število brezposelnih na Angleškem znaša okoli 1.200.000 oseb.

Vereinigte Glanzstoff d. d. izplačuje 18-odstotno dividendo.

Paramount, največji ameriški filmski koncern, je dosegel lani čisti dobiček 8.710.000 dolarjev. Delniška glavnica znaša 68 milijonov dolarjev, vsa aktivna 171 milijonov dolarjev.

Revizija trgovske pogodbe med Poljsko in Jugoslavijo se bo izvršila v bližnji bodočnosti; izvršila se je že izmenjava misli med obema državama, in bo prišla te dni poljska delegacija v Beograd v svrhu pogajanj glede revizije.

Belgijske tovarne cementa so sklenile ustanovitev kartela.

O zvišanju obrestne mere se bo posvetovala tudi Poljska Narodna banka.

Inozemska posojila Amerike v preteklem letu cenijo na 1488 milijonov dolarjev; leta 1927 jih je bilo 1592 milijonov dolarjev. Med prejemniki vidimo Nemčijo z 292 milijoni, Kanado z 237 in Argentino s 113 milijoni dolarjev.

United States Steel Corp. (Zveza jekla v U. S. A.) je na občnem zboru dvignila delniško glavnico od 753 na 1250 milijonov dolarjev. Izgledi se smatrajo za zelo ugodne, tovarne so zaposlene s 96 odstotki kapacitete. Bruto-dohodki so cenjeni na poldrugo milijardo dolarjev.

Umetna barvila zaznamujejo na mednarodnih trgih padanje cen; konkurenca je velika in nadprodukcija tudi. Glavni producenti so se lani posvetovali, če se more doseči dogovor glede mednarodnega trga. Nič ne beremo, kako daleč so pogajanja dospela.

Avstrijska tekstilna industrija je v več tovarnah omejila obratovanje, v nekaterih je pa delo celo ustavila.

Bonaldo Stringher, guverner Italijanske banke, bo odstopil; kot njegov naslednik se imenuje poslanec Alberto Beneduce. Stringher je vodil banko od njene ustanovitve l. 1893 naprej in si je stekel mnogo zaslug za njen razvoj do edine nove banke Italije.

Bayrische Motorenwerke so imeli lani 2.800.000 mark čistega dobička (leta 1927 ga je bilo 1.900.000 ali 50% manj). Dividenda je 14 odstotna.

Bemberg d. d. (umetna svila) bo osnovala studijsko komisijo, da proučije izvedbo produkcije takozvane »Zdravstvene obleke« v velikem slogu. Velepotezni poskusi glede izdelovanja take obleke so sedaj končani.

Mednarodna nakupovalna zveza poljedelskih zadrug je bila ustanovljena v Hannoveru na Nemškem. Sodelovale so centralne organizacije Nemčije, Češko-slovaške, Holandije, Belgije in Švedske. Namen zveze je skupni nakup poljedelskih predmetov po nižjih cenah.

Proti ameriški zvezi kavčuka je odrejena preiskava, povzročena po napadih malih producentov, konsumentov in farmerjev.

O novi bančni fuziji poročajo iz Amerike; glavnica nove zveze znaša 271 milijonov dolarjev.

Amerika je že članica Mednarodnega kartela cevi in Mednarodnega kartela tračnic in se zdi, da ni več daleč čas, ko bo postala tudi članica Mednarodne zveze jekla.

Vestnik Ljubljanskega velesejma je izšel. Izdala in založila ga je Reklama »Saturn«, Ljubljana. Revija prinaša več aktualnih gospodarskih člankov, člankov o radiu, sportu, turistikah itd., krasni pa jo tudi mnogo zelo lepih slik. Tisk je čist in v modernem slogu. Revija je interesentom pri uradu velesejma brezplačno na razpolago. V isti založbi izide ob otvoritvi velesejma tudi letošnji oficalni katalog velesejma.

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini SHI Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

MAGGI-Jave izdelke za juhe

če imate stalno v zalogi!

BOKSITNI TRUST V DALMACIJI.

Boksitni trust v Zürichu namerava združiti svoja jugoslovanska podjetja v posebno delniško družbo. V eni nanovo pridobljenih tovarn so pred kratkim pričeli s produkcijo boksitne rude, in se bodo dohodki jugoslovanskih nahajališč uveljavili že v tekočem letu.

ŠVEDSKI VZIGALICNI TRUST SE GA PO MEDNARODNEM TELEFONU.

Iz Stockholma prihaja poročilo, da se hoče Kreugerjev vžigalični koncern udejstvovati tudi v mednarodni telefonski kupčiji. Poročila iz Newyorka dostavljajo, da hoče Kreugerjev koncern v zvezi s stockholmsko telefonsko družbo I. M. Erierson zgraditi mednarodni telefonski trust, ki naj bi deloval po vzoru mednarodnega vžigaličnega trusta proti posebnim državnim posojilom. Baje je dobila Poljska od Kreugerjevga koncerna že večje kredite za reorganizacijo njenega telefonskega in brzojavnega omrežja. Družba Ericson deluje na Poljskem že več let. Dobre zveze ima Kreuger tudi s Francijo in z Ogrsko. Dalje bomo, da je predložila družba Ericson pred kratkim rumunski vladi ponudbo glede prenosa koncesije za vse rumunsko telefonsko omrežje. Zdi se, da se pripravlja ameriški trust (International Telephones and Telegraphes Corporation) na boj s Kreugerjem za evropski telefonski trg. — Ker so merodajni jugoslovanski krogi opetovano razpravljali vprašanje o oddaji telefonskega in brzojavnega omrežja, je poročilo o novih telefonskih načrtih velikega švedskega koncerna pomembno tudi za Jugoslavijo.

IX. Ljubljanski mednarodni velesejem.

Ker je razstavni prostor za IX. velesejem že oddan v pretežni večini, si dovoljuje uprava sporočiti sledeče: Nemožeče je sprejeti še razstavljalce, ki reflektirajo na prostore v notranjosti paviljovskih zgradb in spadajo v sledeče blagovne skupine: strojna industrija, kovinska industrija, avtomobili in dvokolesa, elektrotehnika, radio, lesna industrija, papir, grafika in pisarniške potrebščine, galanterija, steklo, glasbila, gravstvo, fina mehanika, industrija živil. Na razpolago je še nekaj kritega, polodprtega razstavnega prostora II. kategorije za vse skupine in nepokrit prostor na prostem. Sprejemajo pa se že sedaj prijavnice za jesensko prireditev.

Ljubljanski velesejem je v inozemstvu zastopan v sledečih državah:

- Avstrija: Graz, L. H. J. Harrasser, Kaiserfeldgasse 24.
- Amerika: Newyork, International Exposition in Europa, 250 Park Av.
- Belgija: Bruxelles, Oscar Van Slijpe, Rue du Trone 146.
- Čehoslovaška: Praha II., Čedok, Čekosl. Reise- und Verkehrsbureau, Mikulandska 7.
- Bolgarija: Sofia, Putnik, Rue Targovska 4.
- Francija: Vaucreson, M. Delaveau, Route de Rueil.
- Italija: Trieste, G. Čehovin, Vialle XX. Settembre 65.
- Madžarska: Budapest, Povlašena Trgovinska agencija kraljevine S. H. S., Wilmos csas. ut 26.
- Nemčija: Berlin, J. B. Reich, Hauptstrasse 3.
- Rumunija: Bucarest, Dr. M. Margulies, Str. Carol 9, Et. I.
- Španija: Barcelona, Centro international de Intercambio, Apartado 350.
- Turčija: Stamboul, Povlašena trgovinska agencija, Boite postale 358.
- Egipet: Aleksandria, Sugich.

GOSPODARSKI POLOŽAJ SREDNJE EVROPE.

Na občnem zboru banke Anglo-International Ltd je govoril predsednik Lawrence o gospodarskem položaju Srednje Evrope in je izvajal med drugimi: Finančna politika skoraj vseh nasledstvenih držav je označena po pomnoženi tendenci za kooperacijo med novčanimi bankami. Proces stabilizacije in valutnih reform je skoraj dovršen. Obstoji prevelika industrializacija vsled stremjenja vsake države, da postane glede preskrbe z industrijskim blagom neodvisna. Pri obravnavanju gospodarskega položaja Jugoslavije je govoril govornik tudi o Jugoslovanski Unionbanki in je izjavil, da je postala ta banka vsled različen od nje izvršenih fuzij sedaj največja trgovska banka Jugoslavije. Glede Avstrije je dejal Lawrence, da se opaja v zunanji trgovini neko boljšanje, vendar se pa gospodarski položaj še ne more označiti kot zadovoljiv.

»CROATIA« ZAVAROVALNA ZADRUGA.

Dne 15. aprila se je vršil v Zagrebu v sejni dvorani zadrugne palače 49. redni občni zbor zavarovalne zadruge »Croatia«, kateremu je predsedoval predsednik zavoda g. dr. Nikolić Podrinški baron Vladimir ob prisotnosti lepega števila zadrugnih članov. Poročilo o poslih zavoda za leto 1928 je prečital generalni ravnatelj Nikolić Mihovil. Iz predloženih računov zguje in dobička se razvidi močan razvoj in velik napredek tega našega najstarejšega domačega zavarovalnega zavoda, katerega je že pred petimi deceniji ustanovilo svobodno in kr. mesto Zagreb in ki se stalno širi in povečuje. Tako je v letu 1928 na premijah in pristojbinah dosežen znesek 42.867.912,08 Din, t. j. za 6.435.602,34 Din več kot v prejšnjem letu. Vsote in glavnice zavarovanja so dosegle znesek 9.511.113.060,75 Din. Na škodah je bil izplačan v letu 1928 znesek 15.906.653,13 Din in od početka zavoda 91.630.439,18 Din. Zadrugna aktivna so narasla poleg nevaloriziranih predvojnih nepremičnin na 83.827.019,84 dinarjev. Poslovni dobiček za l. 1928 znaša 404.158,68 Din. Kupon št. 11 zadrugnih temeljnic se izplačuje počenši od 17. aprila 1929 po 10 Din kot lani. Navzoči člani so vzeli z zadovoljstvom in odobrenjem na znanje poročilo o poslovanju zavoda, kakor tudi zaključne račune in podelili raznateljstvu in nadzorstvenemu odboru razrešnico.

Deset let dela Vilka Weixla.

(Konec.)

V letu 1928 so se po sklepu gremijalnega občnega zbora uvedle praktične preizkušnje vajencev potom tričlanskih strokovnih komisij. Uspeh teh komisij je zelo ugoden. Pokazalo se je, da gospodarji in vajenci sedaj polagajo večjo važnost na strokovno izobrazbo. Komisije so konstatirale pri vajencih še nekatere pomanjkljivosti, posebno v blagovnem znanju, izračunavanju in vedenju vajencev, upati pa je, da bodo v bodoče tudi taki nedostatkli izostali, ker se je gg. šefe o tem na licu mesta opozorilo. Dne 3. maja 1928 je izšla naredba ministrstva za socialno politiko o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratov. Ta naredba pa ni zadovoljila trgovske kroge, zato je sedanji minister za socialno politiko končno naredil, da se naredba revidira in je sklical zato za 2. marca 1929 anketo vseh prizadetih organizacij cele države. Na poziv Trgovske zbornice je tudi gremij stavlil tukajšnjim potrebam primerne predloge k tej kočljivi zadevi. V kratkem upamo, da bo izšla nova naredba, ki bo nam bolj naklonjena, kakor je bila prejšnja.

V začetku leta 1928 se je vršilo javno zborovanje, na katerem je predaval zbornični konzulent g. Žagar o davčnih zadevah. Zahtevalo se je, da se davek

na poslovni promet takoj ukine. Zahtevala se je tudi decentralizacija bolniškega zavarovanja in možnost ustanovitve samostojnih bolniških blagajn. Meseca marca sta se vršili še dve zborovanji radi uredbe o delovnem času in o ukrepih proti tujim potnikom, krošnjarenju in obrokarjem, ki postavljajo trgovstvo pod črno luč. Z novo uredbo o organizaciji finančne uprave se je v Ljubljani ustanovila finančna direkcija ter prevzela tudi posle mariborskega okrajnega finančnega ravnateljstva. Da se prepreči ukinitve mariborskega ravnateljstva, je gremij z ostalimi gospodarskimi korporacijami sklical sestanek in poslal v Beograd deputacijo, ki naj proti takemu demontiranju protestira. Na žalost pa vsa naša prizadevanja za ohranitev te oblasti niso rodila uspeha. Odločno je bilo treba tudi nastopiti proti uvedbi novih davčnih doklad. Zabeležiti imamo v tem letu tudi ukinitve železniškega skladišča živil, kar bi zelo ugodno uplivalo na razvoj trgovine, ako bi prejšnja vlada ne bila izdala naredbe, da morajo biti vsi državni nameščenci člani nabavljalnih zadrug državnih nameščencev. Finančni zakon 1928/29 določa, da se morajo vsi dohodki kladrmi ne uporabljati za gradbo carinarnice in je stvar v toliko rešena, da se bo začela carinarnica letos zidati.

Splošni položaj trgovine se je proti lanskemu letu poslabšal, za kar je pa glavni vzrok naraščanje trgovin in padanje kupne moči prebivalstva. Trgovini tudi slabi, prodajanje blaga na obroke in v mnogih slučajih neizterljivost zapadlih obrokov za tako prodano blago. To zlo bomo morali trgovci sami odstraniti s prenehanjem vsakega kreditiranja.

Kar se tiče leta 1929 moramo z velikim veseljem in zadovoljstvom pozdraviti odločen čin Nj. Velikanstva kralja od 6. januarja. Uverjeni smo, da nam bo pot do konsolidacije gospodarskih razmer pod sedanjim režimom gladkejša in da bo sedanja vlada izvedla vsaj delno sanacijo našega gospodarstva, in da la pri tem tudi trgovini, obrti, industriji in kmetijstvu možnost do razvoja in napredka.

To je moje poročilo o delovanju gremija za časa mojega desetletnega predsedovanja, iz katerega ste v glavnem razvideli, da je gremij pazno motril vse pojave ter delal z vso vnamo pri gradbi našega gospodarstva v vseh važnih panogah. Skrbel je tudi vedno za napredek in dobrobit lastnega članstva, kar nam dokazuje dejstvo, da imamo v lastni hiši svojo dobro urejeno pisarno, v kateri se odpravljajo vsi gremijski posli, poskrbljeno je tudi v socialnem oziru, in to v bolniški blagajni in Samopomoči, lepo imamo tudi urejeno trgovsko nadaljevalno šolstvo, ki nam jamči za dober naraščaj. V splošnem je gremij skušal odstraniti vse zapreke, ki so nam ustavljale pot napredka, zraven tega pa z utemeljenimi predlogi, izjavami in intervencijami direktno na merodajnih mestih ali pa potom naših višjih stanovskih organizacij pomagal ustvarjati gospodarski ustroj države. Z veseljem moramo ugotoviti, da smo želi uspehe, ker nismo držali križem rok, a na žalost moramo tudi priznati, da smo pogosto doživeli razočaranja, ker so oblasti za marsikatero našo upravičeno zahtevo ali predlog imela gluha ušesa.

Ko smo se torej ustavili za hip in premotrili naše delo v preteklosti, moramo si tudi ob tej priliki zagotoviti, da bomo tudi stvarno delali v bodočnosti, ki nam mora biti važnejša od preteklosti. Naš boj še ni končan, treba bo še trdega dela do uresničenja naših upravičenih stremljenj in zavesti, da se nahajamo na mestu, ki nam pripada. V tem prepričanju Vas pozivam, da Vi vsi posvečate tudi v bodoče vse svoje moči smotrenemu delu in pomagajte načelstvu pri njegovem važnem in težkem delu ter tako pomagajte našemu stanu, koristite sebi, našemu mestu in naši domovini.

Ostala statistika v tej desetletni dobi

je sledeča: Imel sem čast voditi: 10 rednih in 6 izrednih občnih zborov, 25 zborovanj, 1 shod, 3 predavanja, 9 posvetovanj, 152 odborovih sej in sestankov, od katerih jih je bilo 19 nesklepnih ter tri trgovske plesje.

Statistika članov, nameščencev in vajencev: Leta 1919: 335 trgovcev, 182 nameščencev, 141 vajencev; l. 1920: 518 trgovcev, 406 nameščencev, 133 vajencev; l. 1921: 498 trgovcev, 426 nameščencev, 126 vajencev; l. 1922: 498 trgovcev, 242 branjevcev, 579 nameščencev, 137 vajencev; l. 1923: 517 trgovcev, 223 branjevcev, 604 nameščencev, 171 vajencev; l. 1924: 520 trgovcev, 218 branjevcev, 643 nameščencev, 170 vajencev; l. 1925: 501 trgovcev, 223 branjevcev, 480 nameščencev, 160 vajencev; l. 1926: 508 trgovcev, 224 branjevcev, 652 nameščencev, 140 vajencev; l. 1927: 548 trgovcev, 229 branjevcev, 662 nameščencev, 162 vajencev; l. 1928: 575 trgovcev, 241 branjevcev, 658 nameščencev; 163 vajencev.

Ljubljanska borza.

Tečaj 19. aprila 1929.	Povprasevanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.87
Berlin 1 M.	13.4825	13.5125
Bruselj 1 belga	—	7.9068
Budimpešta 1 pengö	9.9083	9.9383
Curij 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šilling	7.97.5	8.095
London 1 funt	275.94	276.74
Newyork 1 dolar	56.72	56.92
Pariz 100 fr.	—	222.38
Praga 100 kron	168.04	168.84
Trst 100 lir	297.10	299.10

Vrednote: Delnice: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123 Din; Prva hrvaška štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Zdrž. pap. Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, den. 120 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Šekir«, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka, denar 105 Din; Tvornica za dušik d. d., Ruše, denar 250, blago 260 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 260—300 Din; brzojavni drogovi 250—280 dinarjev; bordonali merkantilni 340 do 370 Din; trami merkantilni 290—310; škorrete, konične, od 16 cm naprej 620—660 Din; škorrete, paralelne, od 16 cm naprej 680 do 720 Din; škorrete, podmerne, od 15 cm 520 do 570 Din; deske—plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600 Din; deske—plohi, par., od 16 cm naprej 600—630. — Buvev: Deske—plohi, naravni, neobrobjeni 490—510; deske—plohi, naravni, ostrorobi 750—1000 Din; deske—plohi, parjeni, neobrobjeni 650—850; deske—plohi parjeni, ostrorobi, 1000—1250 dinarjev; testoni 470—520; tavolete 1200 do 1250 Din. — Hrast: Hlodi I., II. 450 do 700 Din; bordonali 1300—1500 Din; deske—plohi, neobrobj. boules 1300—1600 Din; deske—plohi, neobrobjeni merkantilni 900 do 1050 Din; deske—plohi, ostrorobi (podnice) 1200—1400 Din; triži 1050—1250 Din. — Drva: bukova 20—23 Din; hrastova 19—21 dinarjev. — Železniški pragovi: 2.60 m, 14 X 24, hrastovi 50—08 Din. — Oglice: bukovo za 100 kg 60—95 Din.

Iščejo se: bukovi krlički dolžine 70 cm (ozir. 1.40 m, 2.10 m itd.), srednji premer od 20—25 cm, prima (brez grč in bul). Cena po meja.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 290—292.50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voz., slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, 295—297.50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozovna, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 300—302.50 Din. Koruza: »la plata«: dobava meseca maja, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 322.50—325; »la plata«: dobava junija, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 317.50—320; »la plata«: dobava julija, avgust in september, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 310—312.50; bačka: času primerno suha, promptna dobava, slov. post., plačilo v 30 dneh, 317.50 do 320; bačka: času primerno suha, dobava v aprilu, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 320—322.50; bačka: suha, zdrava, dobava meseca maja, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 327.50—330. Jčmen: baranjski, pivovarski, 68/69 kg, 345—347.50; bački, ozimni, 67/68 kg, 330—332.50 Din. — Oves: bački, slovenska postaja, navadna vozovna, 295—300. — Moka: pšenična Og. fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 415—420 Din.

Tendence: les: neupremenjena, deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: les: 1 vagon; deželni pridelki: — vagonov; drugo: — vagonov.

IZSUŠITEV MOČVIRJA OB DONAVI.

Jugoslovanska vlada se pogaja z neko finančno skupino glede financiranja in izvedbe izsuševalnih in melioracijskih del v donavskem močvirju pri Pančevu, in so pogajanja pred zaključkom. Izsuševalna dela v vsem ozemlju, ki meri 42.630 ha, naj se pričenejo že v maju. Stroški so naračunjeni na 260 milijonov dinarjev. Veliko več kot samo z izsušenjem bodo gospodarsko in zdravstveno pridobili s tem, da bo izsušeno ozemlje postalo rodovitno svet in da bodo odstranjene poplave. Dobiček bodo imeli Beograd, Zemun, Pančevo in vsa njih okolica. Gradba železnice bo olajšana in pocenjena, itd. Profesor Vlada Mitrović pravi: Ves okraj donavsko-tamiške vodne zadruge (Pančeska močvirja) meri 74.000 katastralnih oral; državi jih pripada 29.500, občinam 32.500, ostalo zasebnikom, torej 12.000. Na vodne struge, jarke itd. pride 9000 oral, tako da ostane 65.000 oral asanacijskega sveta. Sedanji čisti dohodek pridelka na 1 oral znaša 247 dinarjev, dohodek živinoreje 233, skupaj 480 Din.

Po vseh izvršenih delih bi se dohodek zvišal na 923 in 372 dinarjev, skupaj 1295 Din. Računi pravijo, da bi se porabilo za plačilo osušilnih in melioracijskih del na leto 265 milj. dinarjev, na katastralno oral povprečno 408 Din, tako da bi za vsako oral preostal prebitek 887 Din. Primerjan s sedanjim doneskom v znesku 480 Din, ostane torej plus 407 Din za 1 oral.

Zviša se vrednost zemlje. Danes stane 1 oral sveta v tem okraju 2970 Din, po izvršenih delih bi se vrednost dvignila na 12.000 Din. Vseh 65.000 oral, ki so vredne danes 192 milijonov dinarjev, bi bile potem vredne ca 780 milijonov dinarjev.

Deba del je proračunjena na tri leta, če delamo 180 dni na leto. Vsak dan bi izgrebli okoli 30.000 m³ zemlje. Brez nadzornikov in inženjerjev bi bilo stalno zaposlenih okoli 2000 ljudi; dela bi imela eminentno socijalno značaj.

TUDI STUDEBAKER HOČE OSVOJITI EVROPO.

Erskine, predsednik združenih avtomobilnih podjetij Studebaker Corp in

Pierce-Arrow, naznanja, da se bosta ti dve družbi v bližnji bodočnosti resno potrudili, da si osvojita evropski trg tudi za dražje ameriške avtomobile. Sedaj ustanavljata družbi organizacijo za prodajo v Evropi, ki jo bosta pripravili z obsežno oglasno kampanjo. Eksportna kupčija obeh družb se je v prvem četrtletju tekočega leta že itak močno razširila. Pierce-Arrow je prodala v samem tem četrtletju dosti več avtomobilov v inozemstvo kot v vsem letu 1928. Z napravo obsežne organizacije v Evropi upajo še na dosti večjo prodajo. Za General Motors in Fordom je prišel Studebaker in bo prišel gotovo tudi še kdo drug.

Lep okrogli
čebulček
za saditev po Din 10 nudi
Em. Ebenspanger nasl. Bjelovar

DOBAVA, PRODAJA.

Oddaja zakupov kolodvorskih restavracij. Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu se bodo vršile ofertalne licitacije glede oddaje zakupov kolodvorskih restavracij in sicer dne 13. maja glede oddaje restavracije na postaji Bosanski Brod, dne 15. maja glede oddaje restavracije na postaji Konjic, dne 17. maja pa glede oddaje restavracije na postaji Hum. (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Dne 30. aprila t. l. se bo vršila pri Direkciji državnega rudnika Kreka ponovna ofertalna licitacija glede dobave raznega materiala za napravo hladilnic ter glede zgradbe vodnega rezervoarja. — Dne 2. maja se bo vršila pri Direkciji šum brodske imovne opčine v Vinkovcih licitacija glede dobave 6160 m³ drv. (Predmetni oglasi z natančnimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Naročajte »Trgovski list«!

C. MENARDI
Telefon Interurban št. 2062

Komisija in import kolonijalnega blaga. Zaloga marsejskega mila
— „HERKULE“ —
LJUBLJANA
Trubarjeva ul. 2
Brzjavni naslov: MENARDI

RAZGLAS.

Na podlagi čl. 86. — 98. zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1921 in njegovih sprememb, odnosno dopolnitev razpisujem

II. PISMENO OFERTALNO LICITACIJO

za:

1. Izvršitev del pri napravi prizidka k vratarski hišici;
2. izvršitev novih ksilolitnih, oziroma parketnih tal v besnicah;
3. izvršitev del za prikritje mejne ograje;
4. steklarska, slikarska, vodovodna, tlakarska in parketarska dela v umobolnici na Studencu.

Licitacija del se vrši

dne 24. aprila 1929 ob 11. uri dopoldne.

v prostorih gradbenega oddelka, Ljubljana, Gosposka ulica 15/I. — Podrobni pogoji so razvidni iz razglasa I. pismene ofertalne licitacije v našem listu z dne 13. aprila 1929, št. 44.

Komisar Oblastne samouprave ljubljanske oblasti:
Dr. Marko Natlačen l. r.

Veletgovina

A. Šarabon

Telefon 2666 v Ljubljani Telefon 2666
priporočila

špecerijsko blago, raznovrstno žganje, mo-
ko in deželne pridelke,
raznovrstno rudninsko vodo. — Lastna
prazarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom
Ceniki na razpolago

Steklen papir
Flint-papir
Smirkovo platno
Naxos-smirk

i. t. d.

nudi najceneje iz
velike zaloge

Feliks Toman ml.
Ljubljana, Resljeva c. 30



TRAJNO koristno darilo
je samo
„GRITZER“ in „ADLER“
šivalni stroj ter pisalni stroj
„URANIA“.

Znižane cene, najlepše opreme edino le
pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

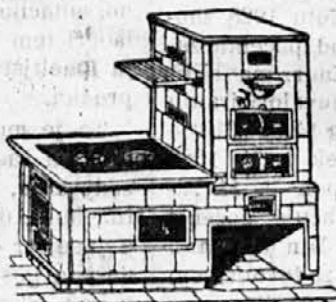
R. RANZINGER, LJUBLJANA

Telefon 2060 (RAJKO RANZINGER) Telefon 2060

Špedicijsko podjetje, skladišče, carin-
sko posredništvo, prevažanje pohištva



IGN. VOK, Ljubljana - Novo mesto
H-KOLESA Plačljivo tudi na obroke!
Solidne cene!



B. ŽILIČ
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 11

trgovina z železnino, orodjem
in poljedelskimi stroji

vljudno naznanja, da je na novo opremlil in izpopolnil
kuhinjski oddelek

emajlirana kuhinjska posoda, navadna in IDEAL kuhinjska posoda iz
aluminija, tehnične, razni moderni stroji za kuhinjo, jedilni pribor, porce-
lanasta posoda, navadna do najfinejše, razna steklenina

Na drobno!

Najnižje cene!

Na debelo!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVLJENA 1900.

Delniška glavica:
Din 50.000.000.—

PODRUŽNICE:
Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto,
Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Trst.

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana.

Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

Se priporoča za vse bančne posle.

Tel. št. 2861, 2413,
2502, 2503.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih listov. * Tiska časopise, knjige,
brošure, cenike, tabele, vabila, letake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVESNICA * TELEFON. ŠT. 2532

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana.